

Bladlus

Bekæmpelse med fysisk virkende bekæmpelsesmidler

– erfaringer med anvendelse af fysisk virkende bekæmpelsesmidler

Baggrund Der bliver færre og færre syntetiske bekæmpelsesmidler til rådighed, hvilket gør at de mere skånsomme fysisk virkende bekæmpelsesmidler skal inddrages i bekæmpelsen af bladlus.

Bladlus har en gennemstik-sugende munddel, der anvendes til at optage plantesaft (floem) og forårsager både direkte skade (ved sugning på plantevæv) og indirekte skade (ved overførsel af virus og udskillelse af honningdug/ sodskimmel). Under gunstige forhold kan bestanden af bladlus fordobles på få dage, og der dannes vingede individer, hvilket gør de hurtigt spredt i kulturen og skabe nye kolonier.

Fysiks virkende pesticider bekæmper skadedyrene uden kemisk toksisk effekt, men ved mekanisk eller fysisk påvirkning. De virker typisk ved kontakt og efterlader ingen systemisk virkning i planten

Aktivstof	Virkemåde	Bemærkninger	Godkendte pesticider
C17-C18 og C18 kaliumsalte	Ødelægger vokslaget og cellemembraner på bladlusenes krop → de tørrer ud og dør.	Effektiv kun ved direkte kontakt. Gentagne behandlinger nødvendige. Skånsom mod planter ved korrekt dosering. Kan svide	Flipper Neudosan Agro
Paraffinolie / rapsolie (olie-baserede midler)	Dækker bladlus med en tynd film, der blokerer for respiration → kvælning.	Effektiv mod æg, nymfer og voksne. Kan give svidning ved høj temperatur og stærkt lys.	Fibro EC
Silikone-polymere	Ændrer overfladespændingen. Insekten dør af dehydrering og kvælning.	Virker hurtigt og fysisk. Ofte lav toksicitet over for nyttedyr.	Siltac SF
Kulhydratpolyme-baserede midler (kortkædede glukosemolekyler)	Danner det en klæbrig film på overfladen, der blokerer for åndehuller. Kan forårsage udtørring (dehydrering).	Virkningen er helt kontaktbaseret – midlet trænger ikke ind i planten (ingen systemisk virkning). Virker i løbet af få timer.	Eradicoat Max

Öresund-Kattegat-Skagerrak

Fordele med de fysisk virkende bekæmpelsesmidler

- Virker inden for få timer
- Ingen eller minimal risiko for resistensudvikling
- Kan anvendes sammen med biologisk bekæmpelse (fx snyltehvepse, mariehøns, galmyg med mere)
- Mindre risiko for mennesker og miljø. Ingen kemiske rester på kulturen

Galmyglarve, der er i gang med at æde bladlus (Frida Helgadóttir, HortiAdvice)

Forholdsregler ved anvendelse

- Kræver direkte kontakt for at virke – ingen systemisk effekt
- Virker dårligere ved kraftige angreb – bedst som **forebyggende eller tidlig indsats**
- Bladlus der sidder nederst på planten kan være vanskelige at ramme. Bedste effekt opnås ved brug tidligt i kulturen eller efter nedklipping af planter.
- Gentagne behandlinger er ofte nødvendige
- Risiko for skader på kulturen (svidning) ved forkert dosering eller ved gentagne behandlinger
- Må ikke blandes med andre midler uden test

Integreret plantebeskyttelse (IPM)

Mod bladlus anvendes fysisk virkende bedst som en del af IPM strategi, hvor de kombineres med biologisk bekæmpelse og/eller andre kemiske plantebeskyttelsesmidler.

I en IPM- strategi er det vigtig at

- Forebygge. Hold planter sunde, undgå stress og overvåg tidligt.
- Overvåg. Brug gule fangplader og regelmæssig inspektion af planterne.
- Bekæmp tidligt. Behandl ved første tegn på angreb af bladlus.
- Pletbehandling. Sprøjt kolonier af bladlus
- Kombinér forskellige bekæmpelsesmetoder. Brug de fysisk virkende midler sammen med nyttedyr som bladlus, galmyg, snyltehvepse m.m.